

ועוד מעט ואין רשע

כשברח הצדיק הקדוש ר' ישראל מרוז'ין מרוסיה^א ועבר את גבול אוסטריה, הגיע לכפר אחד ושאל: מה שם הכפר? אמרו לו: 'סרוליבה'. ושאלם: הידוע לכם פשר השם הזה? ואמרו לו: אין אנו יודעים, אולם בקצה הכפר יש זקן אחד שהוא בן מאה שנה, קשה לו ללכת וכמעט כל הזמן הוא שוכב, אולי יודע הוא.

ביקש הצדיק שישאלו אותו אם הוא יודע, וישאלוהו ויאמר להם: יודע אנכי. ביקש הצדיק שיביאוהו אליו, ויביאוהו בעגלת חורף, ויספר:

בהיותי צעיר לימים הייתי רועה צאן בסביבה זו בין ההרים. פעם ראיתי זאב בא ומתקרב אל צאני והתחלתי לצעוק, אך לא היה איש שבא לעזרתי. נפחדתי מאוד, והזאב הלך והתקרב עד אשר הגיע אל הצאן, לקח שם אחד ופנה והלך לו.

למחרת והנה שוב ראיתי מרחוק שהזאב מתקרב, נפחדתי ולא ידעתי מה לעשות, והזאב בא ושוב לקח שם והלך לו. ביום השלישי כבר פחדתי ללכת לרעות שם את צאני, וביקשתי כמה ממכרי שילכו אתי. ויקחו עמהם מקלות ואבנים, ויבואו עמי. והנה ראינו את הזאב בא, ויפול פחד על כולם.

לפתע ראיתי שלמעלה על ההר יושב איש אחד 'סרול' [ישראל, כינוי ליהודי]. אני ראיתיו כבר כמה פעמים בא לכאן, מתבודד ולומד, ועכשיו כשראיתיו יושב התחלתי צועק אליו: סרול, בוא לעזרי!

וירד סרול מן ההר וילך לכיוון הזאב, והוא הולך ומתקרב אל הזאב והגיע ממש אליו, וכבר חזר אלי ואמר לי: אל תירא, הזאב איננו חי עוד! ענית לי: הרי הנני רואה עומד! ויאמר לי סרול: הוא איננו חי, בוא עמדי ואראה לך. נתקרבנו אל הזאב - והנהו כבול עץ.

אמר לי היהודי: יש לך סכין? אמרתי לו: כן. אמר לי: פשוט את העור ממנו ותהיה לך פרווה ללבוש, ועשיתי כן. ובשעה שסיפר הגביה את בגדו העליון והראה לצדיק מרוז'ין שאת הבגד הזה הוא לובש, וימשיך בסיפורו:

כשראינו זאת, הבינונו כולנו שאיש זה קדוש הוא. למטה באותו אזור היה מעיין ובאר שהיהודי היה בא לפרקים לטבול בהם, והואיל והיה זה בחורף, וכשיצא מן המים ועמד על הקרח היה נדבק עור רגליו לקרקע והיה משאיר עקבות דם על הקרקע, לכן לקחו סמרטוטים והניחו שם, שלא ידבקו רגליו של יהודי קדוש זה לקרח.

במשך הזמן נודע הדבר לכפרים שבסביבה, ויחליטו האנשים לגזור את הבאר ואת המעיין כדי שבעלי החיים לא ישתו שם מים, וקראנו למעיין - 'המעייין הקדוש'.

קרה פעם שבנו של איש אחד היה חולה, ושתה ממי המעיין הקדוש והתרפא. ויוודע הדבר לכולם ויקחו הכל מהמים האלה לרפואה. במשך השנים התחילו להתיישב סביב המעיין והבאר עד שהוקם הכפר הזה, ונקרא לו 'סרוליבה' - וכך נשאר שם זה.

לאחר ששמע הצדיק מרוז'ין את הסיפור, הודה לזקן. הזקן חזר לביתו, ובהגיעו שמה נפטר. וגילה הצדיק מרוז'ין שאותו יהודי 'סרול' היה הבעל שם טוב הקדוש זי"ע.

מ"א - ס' ו' / 1801 / 9

אדמו"ר הזקן קבל פעם תשורה מאחד מחסידיו - קופסת טבק מכסף. לא אהב אדמו"ר הזקן את המתנה, באומר: אבר אחד יש באדם שהנשמה נהנית ממנו ולא הגוף, וגם אותו רוצים למלא בתאוה? פירק את המכסה והשתמש בו כמראה לצורך הנחת תפילין של ראש במקומם המדויק. היו שאמרו ששברו, ואמר הצמח צדק כי ודאי לא שברו - "מעולם לא שבר סבא דבר".

סיפר הרה"ק מרוז'ין: הבעל שם טוב הקדוש התפלל פעם ביער, ובעומדו בתפילת שמונה עשרה בא לפניו אריה. ונתלבש הבעל שם טוב ביראת שמים, כי אריה אותיות יראה, וכשגמר את תפילתו מצאו את האריה קרוע לשניים.

ובזה פירש הכתוב: "ואתנם לו מורא ויִרְאֵנִי". שמשנתנים לאדם מורא גשמי, אז - ויראני. שישתמש עם המורא ליראת שמים, וממילא יסור הפחד הגשמי.

מ"א - ס' ו' / 1801 / 9

אל יהי שוטה לעסוק בהעלאת המידות של המחשבה זרה כנודע, כי לא נאמרו דברים ההם אלא לצדיקים שאין נופלים להם מחשבות זרות שלהם, כי אם משל אחרים. אבל מי שנופל לו משלו מבחינת הרע שבלבו בחלל השמאלי, איך יעלה למעלה והוא עצמו מקושר למטה?

מספרים שחסיד אחד ניגש אל רבו וביקש ממנו ברכה שיזכה להסיר מתוכו את המחשבות הזרות. אמר לו רבו: מחשבות זרות? לי יש מחשבות זרות, אך אתה מנין לך? והביאור הוא כדברינו למעלה, שהתכוון לרמוז לו שיתבונן בכך שכל אותן מחשבות אינן באות לו מבחוץ על מנת שיתקנן, כפי שהן באות אל הצדיקים. הן באות אליו מכיון שהן שייכות ומתאימות לו, בהיותו שקוע בעצמו בכרך במחשבה, דיבור ומעשה.

אמר ר' מענדל מקאצק כי "והיו הדברים האלה... על לבבך" (דברים ו, 1) משמעו שיש לשים את הדברים על פתח הלב, גם אם סגור הוא. כי יום אחד, או אפילו רגע אחד, יפתח הלב - ואז יפלו הדברים אל תוכו ויתנו את פריים (ראה רמתיים צופים בשם ר"מ מקאצק, אות כו).